

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Кафедра філософії та релігієзнавства

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ ІСТОРІЇ» (3-й курс, спеціальність «Історія та археологія»)

Форма проведення – **письмова**. Студенти отримують екзаменаційні білети, що складаються з 4 (чотири) питання і дають письмову відповідь на кожне з питань білету. Тривалість проведення – 1 пара (**1 година 10 хвилин**). Іспит проводиться відповідно до розкладу екзаменаційної сесії.

Консультація перед іспитом буде проведена за розкладом у вигляді відеоконференції в Hangouts Meet. Всі допущені до іспиту студенти отримують запрошення на консультацію електронною поштою.

Максимальна кількість балів: **40 балів**.

Критерії оцінювання:

Рівень виконання: високий (**35-40** балів). Оцінка «відмінно»;
достатній (**25 – 34** бали). Оцінка «добре»;
середній (**15 – 24** бали). Оцінка «задовільно»;
низький (**0 – 14** балів). Оцінка «незадовільно».

Орієнтовний перелік питань для підсумкового контролю

1. Філософія історії, її предмет, об'єкт і методологія.
2. Філософія історії, історіософія та історіографія: спільне і відмінне.
3. Орієнталізм та окциденталізм у філософії історії.
4. Філософія історії у Стародавній Індії і Китаї.
5. Особливості філософії історії в античній Греції.
6. Особливості християнської історіософії. Провіденціалізм та есхатологія.
7. Розуміння історичного часу в історії філософії. Поняття «історична епоха».
8. Географічний і демографічний детермінізм як рушії історії. Геоісторія.
9. Діалектичний підхід до встановлення рушійних сил історії.
10. Роль особистості в історії: волюнтаристський підхід.
11. Техніка і технології як рушії історії. Культура як рушій історії.
12. Антропоцентризм як основа історичного розвитку.
13. Прогрес людства як закон історії.
14. Біологізаторський підхід до історії.
15. Виклик і відгук як закон історії.
16. Дифузія як закон запозичення, перенесення і взаємодії культур в історії.
17. Історіософська дискусія про можливість законів історії.
18. Історія як процес зміни художніх, мистецьких, літературних стилів. Стильова еволюція та її циклічний характер.
19. Класична, неklasична і постнеklasична парадигми філософії історії.
20. Філософський аналіз меж, можливостей, форм і методів історичного пізнання.

21. Прогресистські концепції історії в добу Просвітництва та антипрогресизм.
22. «Естафетна модель» історичного процесу (філософія історії Ж.Бодена).
23. Концепція осьового часу К. Ясперса.
24. Особливості прометеївської епохи згідно з К. Ясперсом.
25. Спіралеподібна модель історичного процесу (філософія історії Г. Гегеля).
26. Концепція соціально-економічних формацій.
27. Поняття «кінця історії» і футурологічні концепції в лінійній моделі.
28. Циклічні концепції історії: загальна характеристика.
29. «Морфологія історії» О. Шпенглера.
30. Історіософія А. Тойнбі.
31. Концепція історичного коловороту Дж. Віко.
32. Хвильові концепції історії.: загальна характеристика.
33. Цивілізаційний підхід у філософії історії.
34. Постмодерністська модель історичного процесу. Образ ризоми.
35. Наративна модель і аналітична філософія історії.
36. Нова культурна історія та історична антропологія.
37. Контрфактуальна історія та інші напрямки альтернативної історії. Кліометрія і квантитативна історія.
38. Мікроісторія та історія повсякденності.
39. Розкрити на прикладах поняття «історична пам'ять».
40. Примордіалістська концепція у філософії історії.
41. Філософія історії М. Гайдеггера.
42. Концепція колективної пам'яті М. Альбракса.
43. Розкрити поняття «місця пам'яті» згідно з концепцією П. Нора.
44. «Історична пам'ять» у концепціях А. та Я. Ассманів.
45. Політика історичної пам'яті. Особливості політики історичної пам'яті в Україні.
46. Історіософія в Київській Русі. Історіософський конструкт «Київ – другий Єрусалим».
47. Концепція неперервності (тяглості) української історії.
48. Українська філософія історії у пошуках унікальності: від історіософії доби бароко і народництва до формування самостійницького проекту.
49. Філософія історії української національної ідеї.
50. Історіософська проблема забуття історії (Ф. Ніцше, Е. Чоран).

ЗРАЗОК БІЛЕТУ

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № __1__

Спеціальність «Історія та археологія»

Курс 3

Група ...

З дисципліни: Філософія історії

1. Питання з модулю 1.
2. Питання з модулю 2.
3. Питання з модулю 3.
4. Питання з модулю 4.

Затверджено на засіданні кафедри філософії та релігієзнавства, протокол №..., від р.

Екзаменатор _____ Омельченко Ю. В.
Завідувач кафедри _____ Горбань О. В.